

Tisková zpráva

Občané o ústavních pravomocích prezidenta – leden 2017

- ⊙ Většina veřejnosti se přiklání k tomu, že současný rozsah pravomocí české prezidenta by měl zůstat zachován.
- ⊙ V české společnosti převládá názor, že prezident by měl mít pravomoc samostatně rozhodnout o udělení amnestie, milosti či zmírnění trestu odsouzeným osobám a propůjčovat a udělovat státní vyznamenání.
- ⊙ Téměř tři čtvrtiny dotázaných uvedly, že prezident by měl mít pravomoc rozpustit Poslaneckou sněmovnu a vypsát nové volby pouze ve výjimečných případech vymezených Ústavou.
- ⊙ Prezident ČR by měl mít právo odmítnout parlamentem přijatý zákon (tzv. právo veta), ale parlament by měl mít možnost toto veto přehlasovat početnější většinou, uvedla polovina respondentů.

Zpracovala:
Naděžda Čadová
Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.
Tel.: 210 310 588

V lednovém šetření Centrum pro výzkum veřejného mínění SOÚ AV ČR, v.v.i. zjišťovalo, jaký je postoj občanů k ústavním pravomocím prezidenta republiky. Tématem otázek byl jak obecný názor na rozsah ústavních pravomocí prezidenta, tak názory na některé konkrétní pravomoci, jakými jsou udělování amnestie či milosti nebo zmírňování trestu, zastavování soudního řízení, jmenování a odvolávání rektorů a jmenování profesorů, propůjčování a udělování státních vyznamenání, rozpuštění Poslanecké sněmovny, používání práva veta, jmenování bankovní rady České národní banky a jmenování soudců Ústavního soudu.

Nejprve jsme se obecně zajímali o to, jaký by měl být podle české veřejnosti rozsah pravomocí českého prezidenta.

Tabulka 1: Pravomoci prezidenta by měly být...¹ (v %)

	04/02	02/04	04/05	01/07	01/08	01/09	01/11	01/12	03/13	01/14	01/15	01/17
zachovány	41	52	56	59	61	60	56	53	45	52	51	58
zúženy	35	9	11	8	12	12	12	17	16	25	26	16
rozšířeny	11	32	25	22	19	20	22	20	32	15	12	19

Pozn.: Dopočet do 100 % ve sloupcích tvoří odpovědi „neví“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 9. – 22. 1. 2017, 1039 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Jak ukazuje tabulka 1, v české veřejnosti je nejsilněji zastoupen názor, že stávající pravomoci prezidenta republiky mají být zachovány (58 %). Téměř pětina dotázaných (19 %) se vyslovila pro rozšíření prezidentských pravomocí a jen o málo méně oslovených (16 %) si myslí, že by se měly pravomoci prezidenta zúžit.

V české společnosti dlouhodobě převládá názor, že stávající pravomoci českého prezidenta by měly zůstat zachovány. Oproti minulému šetření z ledna 2015 tento názor ještě mírně posílil (+ 7 procentních bodů). Pokud už se respondenti přiklonili k nějaké změně v pravomocích prezidenta, pak v letech 2004 až 2011 častěji uváděli, že by pravomoci prezidenta měly být rozšířeny, v roce 2012 byly podíly příznivců obou názorů přibližně vyrovnané a v letech 2013 až 2015 pak převládl názor, že by naopak měly být zúženy. V aktuálním výzkumu jsou opět podíly těch, kteří by pravomoci prezidenta zúžili či rozšířili, prakticky vyrovnané.

¹ Otázka: „Myslíte si, že by měly být pravomoci prezidenta rozšířeny, zúženy, nebo by měly zůstat tak, jak je tomu nyní?“

Názor, že stávající pravomoci prezidenta by měly být rozšířeny, vyjadřovali častěji lidé, kteří se sami zařadili na levou stranu politického spektra, a potenciální voliči KSČM a SPD. Zúžení pravomocí prezidenta by častěji uvítali respondenti, kteří uvedli, že by ve volbách do Poslanecké sněmovny dali svůj hlas TOP 09, ti, kteří se sami na škále levice-pravice přiklonili k pravici, mladí lidé ve věku 20 až 29 let a respondenti hodnotící svoji životní úroveň jako dobrou. Názory respondentů na pravomoci prezidenta se také velmi výrazně lišily podle důvěry k prezidentovi. Ti, kdo mu důvěřují, jsou častěji pro rozšíření (28 %) nebo zachování (60 %) současných pravomocí, než pro jejich zúžení (6 %), zatímco u skupiny nedůvěřujících je pro zúžení pravomocí prezidenta 27 %, pro zachování 56 % a pro rozšíření pouze 8 %.

Tabulka 2: Prezident má mít pravomoc ...² (v %)

a) udělit amnestii, milost či zmírnit trest odsouzeným

	únor 2004	leden 2012	březen 2013	leden 2014	leden 2015	leden 2017
ano, ale jen se souhlasem jiné politické instituce	43	41	53	46	44	38
ano, samostatně	46	44	23	34	38	50
Ne	9	10	20	17	15	8

b) zastavit soudní řízení proti obviněným

	únor 2004	leden 2012	březen 2013	leden 2014	leden 2015	leden 2017
ano, ale jen se souhlasem jiné politické instituce	33	39	39	37	43	38
ano, samostatně	22	25	16	22	21	25
ne	38	29	41	36	31	29

c) jmenovat a odvolávat rektory veřejných vysokých škol a jmenovat profesory

	leden 2015	leden 2017
ano, ale jen se souhlasem jiné politické instituce	45	41
ano, samostatně	25	28
ne	21	21

d) propůjčovat a udělovat státní vyznamenání

	leden 2015	leden 2017
ano, ale jen se souhlasem jiné politické instituce	41	34
ano, samostatně	53	58
ne	3	4

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 9. – 22. 1. 2017, 1039 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Polovina českých občanů (50 %) si myslí, že by český prezident měl mít pravomoc udělit amnestii, milost či zmírnit trest odsouzeným osobám, a to samostatně, další téměř dvě pětiny dotázaných (38 %) vyjádřily názor, že prezident by měl mít pravomoc udělit amnestii, milost či zmírnit trest odsouzeným osobám se souhlasem jiné politické instituce.

² Otázka: „Domníváte se, že prezident ČR má mít pravomoc: a) udělit amnestii, milost či zmírnit trest odsouzeným osobám, b) zastavit soudní řízení proti obviněným g) jmenovat a odvolávat rektory veřejných vysokých škol a jmenovat profesory, h) propůjčovat a udělovat státní vyznamenání?“ Varianty odpovědí: ano, samostatně; ano, ale jen se souhlasem jiné politické instituce; ne; neví.

Pouze necelá desetina (8 %) dotázaných vyjádřila názor, že udělení amnestie, milosti a zmírnění trestu odsouzeným osobám vůbec nemá být v pravomoci prezidenta.

V porovnání s minulým šetřením z ledna 2015 významně posílil názor, že by český prezident měl mít tuto pravomoc, a to zcela samostatně bez nutnosti souhlasu další instituce (nárůst o 12 procentních bodů). Mírně naopak oslabil jak podíl těch, kteří se domnívají, že tuto pravomoc má mít prezident pouze se souhlasem jiné instituce (pokles o 6 procentních bodů), tak těch, kteří by tuto pravomoc prezidentovi úplně odňali (pokles o 7 procentních bodů).

Téměř dvě pětiny české veřejnosti (38 %) uvedly, že prezident by měl mít pravomoc zastavit soudní řízení proti obviněným, ale jen se souhlasem jiné instituce, a další čtvrtina (25 %) si myslí, že by měl mít pravomoc o této věci rozhodnout zcela samostatně. Názor, že by zastavení soudního řízení vůbec nemělo být v pravomoci prezidenta, zastává v současnosti 29 % občanů.

Stejně jako před dvěma lety převládá v české veřejnosti názor, že prezident by měl mít pravomoc zastavit soudní řízení proti obviněným, a to se souhlasem jiné instituce, i když za poslední dva roky podíl zastánců tohoto názoru mírně oslabil (o 5 procentních bodů). Mírně naopak posílil názor, že by měl mít prezident tuto pravomoc, a to zcela samostatně (nárůst o 4 procentní body).

Ve výzkumu jsme se dále zajímali o to, zda by podle české veřejnosti měl mít český prezident pravomoc jmenovat a odvolávat rektory veřejných vysokých škol a jmenovat profesory a propůjčovat a udělovat státní vyznamenání. Více než čtvrtina občanů (28 %) se domnívá, že by prezident měl mít pravomoc samostatně jmenovat a odvolávat rektory veřejných vysokých škol a jmenovat profesory, dvě pětiny (41 %) si myslí, že by tak měl činit pouze se souhlasem jiné politické instituce, a pětina oslovených (21 %) vyjádřila názor, že by to vůbec nemělo být pravomocí českého prezidenta.

V porovnání se šetřením z roku 2015 se situace významně nezměnila, pouze velmi mírně poklesl podíl těch, kteří si myslí, že prezident by měl mít pravomoc jmenovat a odvolávat rektory veřejných vysokých škol a jmenovat profesory, ovšem pouze se souhlasem další instituce (pokles o 4 procentní body).

S tím, aby prezident zcela samostatně propůjčoval a uděloval státní vyznamenání, souhlasí téměř tři pětiny českých občanů (58 %), přibližně třetina (34 %) si myslí, že by tak měl činit pouze se souhlasem jiné politické instituce. Pouze 4 % respondentů vyjádřila názor, že propůjčování a udělování státních vyznamenání nemá být v pravomoci prezidenta ČR. V porovnání se šetřením z ledna 2015, kdy byla tato otázka do výzkumu CVVM zařazena poprvé, mírně vzrostl podíl občanů, kteří by tuto pravomoc ponechali na samostatném rozhodnutí prezidenta (nárůst o 5 procentních bodů), a naopak mírně poklesl (o 7 procentních bodů) podíl těch, podle kterých by měl mít prezident pravomoc propůjčovat a udělovat státní vyznamenání jen se souhlasem jiné politické instituce.

K tomu, aby měl prezident většinu sledovaných pravomocí zcela ve svých rukou a mohl tedy o nich rozhodovat samostatně, se častěji přiklonili muži, respondenti, kteří se na škále politické orientace zařadili nalevo, a dotázaní, kteří prezidentovi vyjadřují důvěru.

V lednovém výzkumu jsme se dále zaměřili na pravomoci prezidenta ve vztahu k Poslanecké sněmovně, České národní bance a Ústavnímu soudu.

Tabulka 3: Pravomoc prezidenta rozpustit Poslaneckou sněmovnu a vypsát nové volby³ (v %)

	duben 2002	duben 2005	leden 2007	leden 2008	leden 2011	leden 2012	březen 2013	leden 2014	leden 2015	leden 2017
ve výjimečných případech daných Ústavou	72	63	69	74	66	66	69	72	70	71
kdykoli sám rozhodne, že to vyžaduje politická situace	7	18	14	12	17	18	16	14	12	10
nikdy	7	8	7	4	7	7	7	9	8	8

Pozn.: Dopočet do 100 % ve sloupcích tvoří odpovědi „neví“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 9. – 22. 1. 2017, 1039 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Přibližně sedm z deseti českých občanů (71 %) si přeje, aby pravomoc rozpustit Poslaneckou sněmovnu a vyhlásit nové volby byla vyhrazena jen pro výjimečné případy dané Ústavou, desetina (10 %) by prezidentovi dovolila použít ji kdykoli podle svého uvážení. Pouze necelá desetina (8 %) veřejnosti je zcela proti existenci této pravomoci. V porovnání s posledním výzkumem realizovaným v lednu 2015 nedošlo v názorech české veřejnosti na tuto pravomoc k žádnému výraznějšímu posunu.

Že prezident by vůbec neměl mít pravomoc rozpustit Poslaneckou sněmovnu a vypsát nové volby, častěji uvedli respondenti, kteří současnému prezidentovi nedůvěřují.

Dotázaní se středním vzděláním s maturitou nebo vzděláním vysokoškolským, dobrou životní úrovní, hlásící se spíše k pravicovému smýšlení a nedůvěřující současnému prezidentovi častěji vyslovili názor, že prezident má mít možnost tuto pravomoc využívat jen ve výjimečných případech vymezených Ústavou. Lidé deklarující špatnou životní úroveň vlastní domácnosti, řadící se na škále levice-pravice nalevo, potenciální voliči KSČM, a ti, kteří podle svých slov mají důvěru k prezidentovi, si častěji myslí, že by měl mít prezident takovou pravomoc, kdykoliv sám rozhodne, že to vyžaduje politická situace.

Tabulka 4: Pravomoc prezidenta zamítnout parlamentem přijatý zákon⁴ (v %)

	duben 2002	duben 2005*	leden 2007	leden 2008	leden 2011	leden 2012	leden 2013	leden 2014	leden 2015	leden 2017
ano, s možností přehlasování parlamentem	50	43	46	44	43	41	43	50	48	50
ano, s konečnou platností	15	27	25	28	31	35	40	26	29	29
ne, nemá mít tuto pravomoc	14	17	16	16	13	14	9	15	12	10

Pozn.: Dopočet do 100 % ve sloupcích tvoří odpovědi „neví“.

* Do dubna 2005 bylo znění otázky následující: „Má mít prezident pravomoc odmítnout parlamentem přijatý zákon (tzv. právo veta)? Ano, s konečnou platností, ano, ale parlament by měl mít možnost toto veto přehlasovat početnější většinou, nebo ne?“

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 9. – 22. 1. 2017, 1039 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Tabulka 4 se týká pravomoci prezidenta zamítnout zákon přijatý parlamentem, tj. uplatnit právo veta. Pro aktuálně platnou ústavní možnost prezidenta vetovat zákon, o němž znovu hlasuje a může jej proti vetu prezidenta potvrdit Poslanecká sněmovna, se vyslovila polovina dotázaných (50 %). Alternativnímu řešení, že by prezident mohl vetovat zákony s konečnou platností, je otevřena více než čtvrtina českých občanů (29 %). Pouze desetina (10 %) respondentů pak vyjádřila názor, že odmítnutí parlamentem přijatého zákona (tzv. právo veta) by vůbec nemělo být v pravomoci prezidenta.

³ Otázka: „Za jakých okolností má mít prezident pravomoc rozpustit Poslaneckou sněmovnu a vypsát nové volby? Nikdy, jen ve výjimečných případech vymezených ústavou, nebo kdykoli sám rozhodne, že to politická situace vyžaduje?“

⁴ Otázka: „Má mít prezident pravomoc odmítnout parlamentem přijatý zákon (tzv. právo veta)? Ano, s konečnou platností; ano, ale parlament by měl mít možnost toto veto přehlasovat početnější většinou; ne, prezident nemá mít tuto pravomoc?“

V porovnání s výzkumem realizovaným v lednu 2015 nedošlo k žádné statisticky významné změně. V letech 2007 až 2013 v české společnosti postupně sílil názor, že prezident by měl mít možnost přijatý zákon vetovat s konečnou platností, v šetření z roku 2014 došlo ale k obratu a podíl zastánců tohoto názoru se vrátil na úroveň z roku 2007. V současné době zastává tento názor o 11 procentních bodů méně občanů než v roce 2013. Naopak názor, že prezident by měl mít možnost odmítnout zákon přijatý parlamentem, ale parlament by měl mít možnost toto veto přehlasovat početnější většinou, vyjadřuje v současnosti více lidí než v letech 2005 až 2013.

Respondenti, kteří se sami zařadili na pravý okraj politického spektra, a ti, kteří prezidentovi nedůvěřují, častěji vyjadřovali názor, že prezident by vůbec neměl mít pravomoc odmítnout parlamentem přijatý zákon. Názor, že by prezident měl mít právo veta, ale parlament by zároveň měl mít možnost toto veto přehlasovat početnější většinou, častěji uváděli respondenti s vysokoškolským vzděláním, lidé označující svoji životní úroveň jako dobrou a radící se na škále politické orientace k pravému středu. Dotázaní hodnotící životní úroveň své domácnosti jako špatnou, radící se sami k levici a ti, kteří by podle svých slov ve volbách odevzdali svůj hlas KSČM, se častěji domnívali, že prezident by měl mít pravomoc odmítnout parlamentem přijatý zákon, a to s konečnou platností. Stejný názor častěji zastávají také lidé, kteří v našem šetření vyjádřili prezidentovi svoji důvěru.

Tabulka 5: Role prezidenta při jmenování členů bankovní rady ČNB⁵ (v %)

	duben 2002	leden 2012	březen 2013	leden 2014	leden 2015	leden 2017
má jmenovat členy rady, ale guvernéra se souhlasem předsedy vlády	36	38	43	35	40	40
má jmenovat pouze část členů rady	19	21	19	23	23	20
má jmenovat členy rady i guvernéra dle vlastního uvážení	6	10	14	10	10	10
nemá jmenovat členy rady	13	11	8	13	10	11

Pozn.: Dopočet do 100 % ve sloupcích tvoří odpovědi „neví“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 9. – 22. 1. 2017, 1039 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Pouze desetina českých občanů (10 %) se domnívá, že by prezident měl mít právo jmenovat všechny členy i guvernéra České národní banky pouze na základě vlastního uvážení. Srovnatelný podíl respondentů (11 %) vyslovil názor, že jmenování členů bankovní rady by vůbec nemělo být v pravomoci prezidenta. Dvě pětiny dotázaných občanů (40 %) uvedly, že prezident by měl mít pravomoc jmenovat členy bankovní rady na základě svého vlastního uvážení a guvernéra ČNB se souhlasem předsedy vlády. Podle pětiny respondentů (20 %) má prezident jmenovat pouze část členů bankovní rady ČNB (například třetinu, zbytek by byl jmenován jinými ústavními činiteli).

V porovnání se situací v lednu 2015 se rozložení názorů české veřejnosti na tuto otázku významně nezměnilo.

Názor, že prezident vůbec nemá jmenovat členy bankovní rady, se častěji objevoval u respondentů radících se jednoznačně na pravý kraj politického spektra a těmi, kdo by ve volbách odevzdali svůj hlas TOP 09. Oslovení považující životní úroveň své domácnosti za špatnou, ti, kdo sami sebe na škále levice-pravice situují jednoznačně nalevo, a potenciální voliči KSČM naopak častěji vyjadřovali názor, že prezident má jmenovat všechny členy i guvernéra na základě vlastního uvážení. Dotázaní s vysokoškolským vzděláním a ti, kteří by ve volbách svým hlasem podpořili ANO, se častěji přiklonili k tomu, že prezident má jmenovat členy bankovní rady na základě svého uvážení a guvernéra ČNB se souhlasem předsedy vlády. Také v této otázce existuje výrazná diference z hlediska důvěry k prezidentovi. Důvěřující jsou častěji pro, aby všechny členy bankovní rady včetně guvernéra jmenoval sám prezident na základě vlastního uvážení, zatímco nedůvěřující více inklinovali k názoru, že prezident nemá jmenovat členy bankovní rady vůbec.

⁵ Otázka: „Jak má podle Vás prezident jmenovat členy bankovní rady České národní banky? Má jmenovat všechny členy i guvernéra na základě vlastního uvážení, má jmenovat členy bankovní rady na základě svého uvážení a guvernéra ČNB se souhlasem předsedy vlády, má jmenovat pouze část členů (např. třetinu, zbytek by byl jmenován jinými ústavními činiteli), nemá jmenovat členy bankovní rady.“

Tabulka 6: Role prezidenta při jmenování soudců Ústavního soudu⁶ (v %)

	duben 2002	duben 2005	leden 2007	leden 2008	leden 2011	leden 2012	březen 2013	leden 2014	leden 2015	leden 2017
má jmenovat všechny soudce se souhlasem jiného ústavního činitele	44	36	34	33	37	39	41	41	44	42
má jmenovat pouze část soudců, zbytek jiní činitelé	17	22	24	25	22	22	24	26	25	20
má jmenovat všechny soudce sám	10	19	16	13	15	13	16	12	10	15
nemá jmenovat soudce ÚS	8	8	8	8	8	9	6	8	9	7

Pozn.: Dopočet do 100 % ve sloupcích tvoří odpovědi „neví“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 9. – 22. 1. 2017, 1039 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Poslední tabulka se zabývá prezidentskou pravomocí jmenovat soudce Ústavního soudu. 42 % českých občanů upřednostňuje podmíněně jmenování soudců souhlasem jiného ústavního činitele, asi pětina populace (20 %) by si přála, aby prezident sám jmenoval jen část ústavních soudců, a konečně 15 % dotázaných by bylo pro systém, kdy prezident jmenuje všechny soudce sám pouze na základě vlastního uvážení. Proti pravomoci prezidenta jmenovat soudce ÚS se v aktuálním měření postavilo 7 % respondentů.

V porovnání s rokem 2015 mírně poklesl (o 5 procentních bodů) podíl respondentů, kteří uvádí, že prezident má jmenovat pouze část soudců a zbytek jiní činitelé, a stejně naopak narostl podíl těch, kteří si myslí, že prezident má jmenovat všechny soudce Ústavního soudu zcela sám.

Dotázaní, kteří současnému prezidentovi nedůvěřují, častěji vyjádřili názor, že prezident by neměl mít pravomoc jmenovat soudce Ústavního soudu. Naopak lidé, kteří se sami zařazují jednoznačně k levici, ve volbách by podpořili KSČM či SPD a prezidentovi důvěřují, častěji uváděli, že prezident by měl jmenovat všechny soudce Ústavního soudu na základě vlastního uvážení. Pro to, aby prezident jmenoval pouze část ústavních soudců, se častěji vyslovili voliči TOP 09. Názor, že prezident má jmenovat ústavní soudce se souhlasem některého z vysokých ústavních činitelů, se častěji objevoval u respondentů s dobrou životní úrovní, u lidí s vysokoškolským vzděláním a u respondentů, kteří chtějí ve volbách dát svůj hlas ANO.

⁶ Otázka: „Jak má podle Vás prezident jmenovat soudce Ústavního soudu? Má jmenovat všechny ústavní soudce na základě vlastního uvážení, má jmenovat všechny ústavní soudce se souhlasem některého z vysokých ústavních činitelů (např. premiéra nebo předsedy některé z komor parlamentu), má jmenovat pouze část ústavních soudců, např. třetinu, zbytek by byl jmenován jinými ústavními činiteli, nebo nemá jmenovat soudce ústavního soudu?“

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v17-01</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>9. 1. - 22. 1. 2017</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1039</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>244</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem- kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PI.30</i>
<i>Kód zprávy:</i>	<i>pi170223b</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>23. února 2017</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Naděžda Čadová</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý. nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.
